

In Memoriam Prof. dr. W. Van Gool; 1926 - 1998

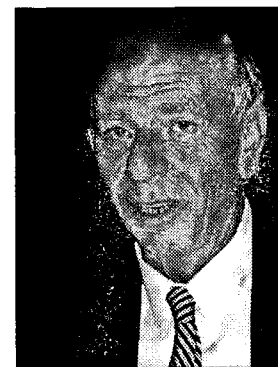
Willem ('Pim') van Gool studeerde scheikunde aan de Universiteit van Amsterdam en zag kans de studie voor een groot deel te combineren met het vervullen van zijn militaire dienstplicht. Na zijn afstuderen in de fysische chemie werkte hij op het Natuurkundig Laboratorium van Philips in Eindhoven, het Materials Science Laboratory van PennState University en het Scientific Research Laboratory van Ford in Dearborn, Mi. Hij promoveerde in 1961 bij prof. Ketelaar.

In 1967 werd hij benoemd tot hoogleraar aan de Universiteit van Utrecht. Direct bij zijn aantreden als hoogleeraar maakte hij duidelijk dat zijn leeropdracht (anorganische chemie) iets anders was dan zijn wetenschappelijk werkterrein, dat hij zelf placht te betitelen als 'energiewetenschap'. Van Gool bracht nieuwe dimensies in en voor Utrecht betekende dit grote veranderingen. Thermodynamica wilde hij vooral in praktische/technische zin zien toegepast. Geus werd door hem aangetrokken voor de heterogene katalyse en Broers voor thermodynamica en elektrochemie van de vaste stof. De verbinding van energiewetenschap

met het energiebeleid van de samenleving nam hij zelf voor zijn rekening. Ook in het na-kandidaatsonderwijs was hij vernieuwend bezig; werkcolleges thermo en katalyse werden afgewisseld met opdrachten die de hele stof omvatten. De onderwerpen van de opdrachten kwamen uit zijn rijke industriële ervaring.

Alhoewel hij zich vaak in zijn functioneren belemmerd voelde door de subfaculteit en zijn vakgroep, zag hij toch kans zijn stempel te drukken op belangrijke ontwikkelingen. Er is daar nu een grote

activiteit op 'zijn' chemisch terrein: coördinatiechemie en homogene katalyse (Van Koten), thermodynamica (Van de Eerden, Oonk), heterogene katalyse (Geus, Koningsberger, De Jong), elektrochemie van de vaste stof (Kelly). Op het gebied van het energiebeleid is er een grote groep ontstaan (natuurwetenschap en samenleving; Turkenburg en Van Eyndhoven) en op het terrein van het scheikundig onderwijs werd in Utrecht de eerste leerstoel ingesteld (Verdonk). Bekende afstudeerders/promovendi van hem, die hoogleraar werden zijn W.H. Koppenol (ETH Zurich), J.H.W. de Wit (TU



**"Is dit beleid,
of is er over
nagedacht?"**

Pim van Gool

Delft) en M.C.E. van Dam-Mieras (OU Heerlen).

Hij was voorzitter van de KNCV in de volgende jaren zeventig en hij stuurde de KNCV heelhuids door de 'democratiseringsgolven'. Onder zijn voorzitterschap werd de KNCV-Ledenraad ingesteld.

Hij is landelijk bekend geworden door zijn deelname, vaak als voorzitter, aan een groot aantal studiegroepen en adviesorganen over energie, zoals de Landelijke Stuurgroep voor Energieonderzoek en de Algemene Energeraad. Ook bij deze activiteiten toonde hij een brede visie en zette hij de koers voor nieuwe ontwikkelingen.

De laatste jaren stak hij

veel tijd in de systematische overdracht van praktische kennis over energie en milieu aan de voormalige oostbloklanden. Hij leverde er meerdere bijdragen tijdens congressen en workshops.

We zullen ons Pim van Gool blijven herinneren als een bijzonder mens. Hij is altijd een typische Amsterdammer gebleven: hartelijk, kritisch, nuchter en heel direct. Dat wordt heel goed geïllustreerd door zijn hierboven geciteerde vraag, na afloop van een lezing door een hoge functionaris. Die uitspraak is dan ook legendarisch geworden. Een dergelijke directheid, gepaard aan een hoge intelligentie, wordt niet door iedereen gewaardeerd. Het is dan ook niet verwonderlijk dat hij tijdens zijn loopbaan van tijd tot tijd in conflicten betrokken raakte.

Met zijn gezondheidsproblemen – en dat waren er veel tegen het eind van zijn leven – ging hij heel nuchter om. Hij kon er gewoon over spreken, heel analytisch en zonder klachten. Ook de dood is hij moedig tegemoetgetreden. Hij is met grote vasthoudendheid blijven doorwerken tot het einde. Daardoor heeft hij zijn boek 'Energie en Exergie' nog net kunnen afmaken en daarmee heeft hij ons een belangrijke erfenis nagelaten. ●

*Prof. dr. A.H. Verdonk,
prof. dr. B.H. Bibo*

CW51-52/19 DECEMBER 1998